

UMHVERFISSTEFNA GARÐABÆJAR

Grunnur er umhverfisstefna Garðabæjar frá 2001

YFIRMARKMIÐ

Vitund og þekking á umhverfi og umhverfismálum sveitarfélagsins sé eins og best verður kosið og náttúran sé lifandi hluti af daglegu lífi og lífsgæðum íbúa Garðabæjar.

ALMENN MARKMIÐ:

- Markviss umhverfisfræðsla tryggji að bæjarbúar séu meðvitaðir um mikilvægi þess að umgangast umhverfi sitt og náttúru af tillitssemi og umhyggju.
- Vistvænar samgöngur verði efldar og dregið úr neikvæðum umhverfisáhrifum umferðar
- Allt yfirbragð bæjarlandsins sé aðlaðandi og hvetji til útivistar í bæjarlandinu
- Gæði neysluvatns sem dreift er af Vatnsveitu Garðabæjar séu tryggð
- Haldið sé uppi öflugum vörnum gegn hvers kyns mengun
- Flokkun sorps verði aukin og stefnt að minnkun sorps
- Vöktun á loftgæðum í bænum verði aukin
- Náttúrulegri fjölbreytni lífríkis í bæjarlandinu sé viðhaldið eins og unnt er
- Velferð dýra sé leiðarljós við allt dýrahald í bæjarlandinu
- Sjálfbær þróun samfélagsins sé leiðarljós við skipulag byggðar og umhverfis og við hönnun mannvirkja.

1. UMHVERFISFRÆÐSLA

Markmið:

- Bæjarbúar séu meðvitaðir um hvernig þeir geta bætt líf sitt og afkomenda sinna með því að umgangast umhverfi sitt og náttúru af tillitssemi og umhyggju. Bæjarbúar kunni skil á helstu hættum, sem náttúrunni stafa af daglegu lífi fólks og starfsemi fyrirtækja, svo sem hvers konar mengun og gróðurspjöllum. Bæjarbúar viti hvernig hægt er að vernda náttúruna og kunni að njóta hennar.

Leiðir að markmiðum:

- markviss umhverfisfræðsla til almennings
- tryggt sé að upplýsingar og fræðsluefni um umhverfismál í bænum sé aðgengilegt öllum
- bæjarbúum verði auðveldað að leggja hönd á plóg um verndun og umbætur á umhverfi og náttúru
- bæjarbúar hafi skilgreindan farveg til að koma hugmyndum sínum og skoðunum varðandi umhverfismál á framfæri.

Markmið:

Umhverfismennt og menntun til sjálfbærni sé mikilvægur þráður í starfi skóla bæjarins og fléttuð inn í almennt námsefni. Allir nemendur í skólum bæjarins fái fræðslu um umhverfið og sé kennt að njóta náttúrunnar og umgangast hana með virðingu og umhyggju.

Leiðir að markmiði:

- stuðla að áframhaldandi gerð námsefnis um nærumhverfið
- fagstjórar í umhverfisfræðslu starfi við grunnskóla bæjarins
- að sjá skólunum fyrir hentugu námsefni, bæði sértæku námsefni um umhverfismál í Garðabæ og almennu fræðsluefni
- að bjóða nemendum í bænum upp á útikennslu um náttúru og lífríki með sérfræðingi um viðkomandi viðfangsefni s.s. lífríki vatna, fugla og gróður
- að flétta inn í skólastarfið virkri þátttöku í umhverfisvernd og umbótum, t.d. með því að skólar taki að sér umsjón og verndun tiltekinna svæða eða náttúruminja
- starfsemi vinnuskólans sé að hluta fólgin í umhverfisfræðslu, umhverfisverndun og náttúruupplifun.

Markmið:

Öflugt samstarf sé við félög áhugafólks um umhverfisvernd í Garðabæ

Leiðir að markmiðum:

- útgáfa upplýsingaefnis og leiðbeininga
- bærinn hafi frumkvæði að sérstökum átaks- eða samvinnuverkefnum.

2. SAMGÖNGUR

Markmið:

Að draga úr aukningu umferðar og þar með neikvæðum umhverfisáhrifum frá umferð.

Leiðir að markmiði:

- stuðla sé að sjálfbærari byggðarþróun
- vistvænar samgöngur séu efldar til að mynda með bættu hjóla- og göngustíganeti
- hlutdeild almenningssamgangna verði aukin.

Markmið:

Að draga úr slysaþættu gangandi og hjólandi vegfarenda, hávaðamengun og staðbundinni loftmengun frá umferð.

Leiðir að markmiði:

- vegstæði verði afskermuð frá íbúabyggð
- við gerð skipulags verði gert ráð fyrir göngubrúum / undirgöngum þar sem gönguleiðir þvera stofnbrautir
- umferð þungavinnuvéla um íbúðahverfi verði takmörkuð
- stofnbrautir séu með fáum en greiðfærum gatnamótum.

3. ÚTIVIST*Markmið:*

Að tryggja íbúum góðan aðgang að auðugri og aðlaðandi náttúru og hvetja til útivistar.

Leiðir að markmiði:

- að vinna áfram að gerð göngu- og hjólastíga innan byggðar sem tengjast útivistarsvæðunum og strandlengjunni, ásamt því að stuðla að góðum tengingum við nágrennasveitarfélögin
- að bæta lýsingu göngu- og hjólastíga
- að bæta aðstöðu á útivistarsvæðum, til dæmis með grillaðstöðu, leiktækjum og snyrtiaðstöðu
- að auka við og bæta útivistarsvæði innan bæjarmarka.

4. VATNSVERND

Garðabær er aðili að skipulagi vatnsverndar á höfuðborgarsvæðinu.

Markmið samþykktarinnar er að tryggja verndun grunnvatns vatnsverndarsvæða höfuðborgarsvæðisins þannig að gæði neysluvatns á vatnstökustað uppfylli ávallt kröfur sem gerðar eru í gildandi löggjöf.

Vatnsveita Garðabæjar dreifir aðkeyptu vatni frá Vatnsveitu Kópavogs úr vatnsbóli í Vatnsendakrikum.

5. MENGUN*Markmið:*

Garðabær verði vistvænt bæjarfélag og umhverfið heilnæmt og aðlaðandi.

Leiðir að markmiðum:

- að miða aðgerðir í skipulags og umhverfismálum við að áhrif mengunar verði í lágmarki.
- reglulegar mælingar á efna- og saurmengun lækja og strandar

- að halda áfram framkvæmdum í frárennismálum og við hreinsun strandlengjunnar
- að stuðla að notkun minna mengandi farartækja og vistvænna orkugjafa
- að vinna að vörnum gegn mengun vatns, lofts, sjávar og jarðvegs, t.d. í iðnaðarhverfum og við strandlengjuna
- að auka fræðslu til almennings um efnanotkun utanhúss
- að draga úr sjónmengun m.a. þar sem iðnaðarhverfi og íbúðahverfi liggja saman og hvetja íbúa og atvinnurekendur í Garðabæ til að hafa snyrtilegt í kringum sig
- að miða heimildir til uppsetningar auglýsingaskilta við það að þau valdi sem minnsti sjónmengun
- að hvetja fyrirtæki í Garðabæ til að setja sér stefnu í umhverfismálum.

6. MEÐFERÐ ÚRGANGS

Markmið:

Að auka flokkun úrgangs og draga úr sorpmagni.

Leiðir að markmiði:

- sorphirðugjöld hvetji til flokkunar úrgangs og þess að draga úr magni hans eftir föngum
- grenndargámar verði aðgengilegir í snyrtilegum gerðum
- skil hvers kyns spilliefna verði vandlega kynnt fyrir almenningi og forráðamönnum fyrirtækja
- settar verði upp ruslafötur alls staðar þar sem umferð er veruleg
- samráð verði haft við félagasamtök um fræðslu um umgengni og meðferð úrgangs.

7. LOFTGÆÐI

Markmið:

Vel sé fylgst með loftgæðum í bænum.

Leiðir að markmiðum:

- mæli verði komið upp við nýja þjónustumiðstöð í Molduhrauni
- bann við sinubrunum í landi Garðabæjar.

8. VERNDUN LÍFRÍKIS, NÁTTÚRU- OG SÖGUMINJA

Markmið:

Að viðhalda/varðveita náttúrulegri fjölbreytni lífríkis, að varðveita náttúru- og söguminjar og stuðla að betri umgengni á viðkvæmum svæðum.

Leiðir að markmiði:

- að náttúruperlur og menningarsögulegar minjar í landi Garðabæjar verði merktar og gerðar aðgengilegar almenningi
- að hlúð verði að minjum frá seinni heimsstyrjöld, þeim forðað frá eyðileggingu og þær kortlagðar
- að upplýsingar um náttúruna séu aðgengilegar bæði fyrir stjórnendur bæjarins og almenning. Gerð verði sérkort af mikilvægum svæðum í tengslum við skipulagsvinnu

- áhersla verði lögð á rannsóknir á lífríki Vífilsstaðavatns og Urriðavatns, verndun þeirra og kynningu fyrir almenningi, sem auk þess gefist kostur á að nýta nytjastofna þeirra
- gerð verði skýrsla um vistkerfið, flóru og líffræðilega fjölbreytni í Garðabæ.

9. DÝRAHALD

Markmið:

Dýravelferð sé leiðarljós við allt dýrahald í bænum.

Leiðir að markmiði:

- sumarbeit sauðfjár samkvæmt samningi um notkun beitarhólfs í landi Hafnarfjarðar við Krýsuvík 11. júní 2014
- hugað sé að reiðstígum og áningastöðum
- gerð séu/hugað sé að útivistarsvæðum fyrir hunda
- samþykkt um hæsnahald.

Markmið:

Lausaganga búfjár sé óheimil í bæjarlandinu.

Leiðir að markmiði:

- hrossabeit sé stýrt með verndun gróðurfars að leiðarljósi.

10. LANDRÝMI OG LANDNÝTING

Markmið:

Að samræma vaxandi byggð, auðugt mannlíf og varðveislu náttúruverðmæta.

Leiðir að markmiði:

- að skipuleggja byggð þannig að árekstrar við umhverfið verði sem minnstir og jafnframt þannig að aðstaða íbúa til að njóta náttúru bæjarlandsins verði sem best
- að haga framkvæmdum á vegum Garðabæjar þannig að sem minnstu sé raskað og það sem úrskeiðis fer sé lagfært svo fljótt sem hægt er
- að halda áfram ræktun skjólgróðurs, fegrun opinna svæða og endurbótum á aðgengi.
- að stuðla að skógrækt á útivistarsvæðum ofan byggðar í samráði við og samkvæmt gildandi samstarfsamningum við Skógræktarfélagin.